

Kabinet, wees zuinig op onze huisarts

GEZONDHEIDSZORG

Bezuinigingen op de zorg in de eerste lijn zouden in strijd zijn met alles wat het kabinet zou moeten voorstaan.

De minister van Volksgezondheid is van plan circa 130 miljoen euro te korten op de huisartsgeneeskundige zorg. Het doorvoeren van deze beleidsmaatregel ondergraaft de Nederlandse huisartsgeneeskundige zorg. Dit zal onherroepelijk leiden tot aanzienlijk meer kosten elders in de zorg. Het is het verhaal van de kip met de gouden eieren.

Een land dat een goede gezondheidszorg wenst, heeft echter een sterke eerste lijn nodig. Zijn inwoners varen daar wel bij. De Amerikaanse hoogleraar Barbara Starfield heeft dat onomstotelijk aangetoond. Op basis van haar onderzoek naar de impact van eerstelijnszorg op de gezondheidstoestand van de bevolking en de kosten van de gezondheidszorg adviseerde de Gezondheidsraad in 2004 te investeren in de eerste lijn. Een goed functionerende eerste lijn is in staat om het merendeel van de gezondheidsproblemen adequaat te diagnosticeren en te behandelen. Een sterke eer-

Het is het verhaal van de kip met de gouden eieren

Huisartsen lossen de meeste problemen zelf op

ste lijn is effectief en doelmatig. Een sterke eerste lijn levert besparingen op en genereert gelijkwaardige kwaliteitstijnszorg. Een sterke eerste lijn is ook nodig om mensen door het oerwoud, soms wildgroei, aan voorzichtigheid te loodsen en op de juiste plek te brengen. Denemarken heeft gekozen voor het echt investeren in de eerste lijn en haalt ons land in op het gebied van kwaliteit van zorg, terwijl de kosten minder stijgen. Obama kiest hiervoor, kijkend naar Nederland, met de ontwikkeling van eerstelijnszorg in de vorm van *'medical homes'*.

In de afgelopen jaren waren huisartsen en andere professionals in de eerste lijn in Nederland steeds weer bereid hun werk aan te passen aan de toenemende en veranderende

zorgbehoefte. Dat is hard nodig want alleen dan kunnen mensen vaker, langer en meer zorg dichtbij huis ontvangen en ondanks toenemende gezondheidsproblemen zelfstandig blijven wonen.

Generalisme - dat wil zeggen: beschikbaar zijn voor alle vragen van patiënten uit alle leeftijdsgroepen - persoonsgerichtheid en continuïteit waren en zijn de kernwaarden van de huisartsgeneeskunde. Die kernwaarden zijn leidend voor de zorg die huisartsen en andere eerstelijnsprofessionals steeds meer voor hun rekening nemen. Dat heet substitutie van zorg van de tweede naar de eerste lijn. Zorg voor mensen met psychische problemen, zorg voor ouderen en zorg voor mensen met chronische aandoeningen, vindt

meer en meer in de eerste lijn plaats. De zorg voor mensen met suikerziekte bijvoorbeeld, is in de afgelopen 15 jaar grotendeels verschoven van de tweede naar de eerste lijn. De kwaliteit van die zorg is goed, er is aantoonbare gezondheidswinst, en de zorg is kosteneffectief. Een betere organisatie van de zorg, invoeren van praktijkondersteuning en protocolair werken hebben daaraan bijgedragen.

Huisartsen lossen het merendeel van de gezondheidsproblemen zelf op en verwijzen spaarzaam en gericht. Het poortwachter systeem dat we in Nederland hanteren, is doelmatig. Huisartsen zetten diagnostiek en verwijzingen effectief en efficiënt in, op basis van wetenschappelijk onderzoek. Daarmee voorkomen ze niet alleen ongerustheid als gevolg van fout-positieve uitslagen maar ook complicaties van onnodige ingrijpende diagnostiek. Huisartsen verwijzen alleen mensen voor wie specialistische diagnostiek en behandeling noodzakelijk zijn.

Als economische groei van groot belang is, dan is investeren in de gezondheidszorg van levensbelang. Bezuinigen op de zorg, en zeker op de eerstelijnszorg, staat gelijk aan het slachten van de kip met de gouden eieren. Economen hebben berekend dat elke euro in de zorg geïnvesteerd veel meer, ook in euro's, op-

levert: toegenomen levensverwachting, toegenomen kwaliteit van leven, minder ziekteverzuim, hogere arbeidsproductiviteit, meer sociale cohesie - dat zijn de gouden eieren van de gezondheidszorg.

Een land waarin huisartsen en specialisten al jaren bezig zijn hun beleid zo goed mogelijk te onderbouwen, zo efficiënt en verantwoord mogelijk om te gaan met de beschikbare mensen en middelen, innovatief te werk gaan bij nieuwe uitdagingen, dat verdient een overheid die zorgvuldig omgaat met zijn gezondheidsbeleid: afgewogen en consistent. Zo'n overheid kort niet op het budget van de huisartsenzorg.

- HENRIËTTE VAN DER HORST**, hoogleraar huisartsgeneeskunde Vumc.
- PIM ASSENDELFT**, hoogleraar huisartsgeneeskunde LUMC.
- MARJOLEN BERGER**, hoogleraar huisartsgeneeskunde UMCG.
- PATRICK BINDELS**, hoogleraar huisartsgeneeskunde Erasmus MC.
- JOB METSEMAKERS**, hoogleraar huisartsgeneeskunde MUMC+.
- CHRIS VAN WEEL**, hoogleraar huisartsgeneeskunde UMC St Radboud.
- HENK VAN WERT**, hoogleraar huisartsgeneeskunde AMC.
- MIK DE WIT**, hoogleraar huisartsgeneeskunde UMCG.